

ĐỌC THƠ NGƯỜI

*hôm nay ngồi đọc thơ người
con tim khờ dại một đời vẫn đau
ừ thì mình đã mất nhau
ừ thì mình đã qua cầu đấng cay*

*ừ thì như gió như mây
ừ thì như chút mưa bay cuối trời
mộng chưa xong, phải không người?
làm sao quên lãng cuộc đời, phải không?
hôm nay ngồi nhớ hư không
hôm nay ngồi đếm mênh mông lạnh lùng
về đây chỉ thấy mịt mù
về đây chỉ thấy một vùng bóng đêm
về đây ngó nắng qua thềm
con tim thơ dại lại mềm nỗi đau
tháng ngày còn đuổi theo nhau
tương lai người đuổi bắt hoài, kịp chưa?
hôm nay ngồi ngó cơn mưa
hôm nay gom hết hương xưa gửi người
về đây chỉ có mây trời
về đây chỉ có một đời buồn tênh.*

TRẦN THANH HƯƠNG

Theo tôi, sự khác nhau cơ bản giữa truyện và thơ là ở chỗ: truyện gây nên ở người đọc ấn tượng về một quá trình, còn thơ tạo nên ở người đọc ấn tượng về một trạng thái. Nói cách khác, ấn tượng thẩm mỹ ở truyện mang tính thời gian, còn ở thơ thì phi thời gian.

Ấn tượng thẩm mỹ phi thời gian ở thơ về bản chất là sự kích hoạt bằng văn bản những *ký ức*, "thơ có vận điệu nhịp nhàng gây nên những hiệu ứng rất khác ở người nghe. *Mức độ thôi miên* giúp họ giải toả bằng tưởng tượng các mâu thuẫn trong đời thực, đi vào một thế giới bớt mang tính cá nhân nơi họ và có nhiều điều chia sẻ với kẻ khác hơn - *rhythmical poetry produces quite different effects in*

listeners; the degree of hypnosis exerted enables them to resolve the discords of reality in fantasy, entering a less individualized world where they have more in common with other people" - Denys Thompson, 1978, The Uses of Poetry, Cambridge: Cambridge U.P.

Mức độ thôi miên càng tăng ở các câu thơ lặp lại. Các câu lặp lại, ngoài tính nhấn mạnh khiến người đọc càng nhớ nhiều hơn, chúng còn tăng nỗi thấm nhập chia sẻ, càng thấm thía hồn thơ của tác giả thêm nhiều hơn, do đó, không phải chỉ hiểu hơn, mà là cảm xúc hơn.

Thi nhân đã thôi miên mình bằng sự đồng thuận về việc “đã mất nhau” về việc cùng “đã qua cầu đấng cay”, trong quá khứ :

*ừ thì mình đã mất nhau
ừ thì mình đã qua cầu đấng cay*

Nếu người đọc không hóa thân vào cái “mình” thì không thể nào thấy được nỗi đau xót trong tâm trạng này.

Thôi cũng đành chấp nhận cuộc tình của chúng mình “*như gió như mây, như chút mưa bay cuối trời*”

*ừ thì như gió như mây
ừ thì như chút mưa bay cuối trời*

Thi nhân đã dùng bốn chữ “Ừ thì” để diễn tả các tâm trạng buồn xuôi, đành chấp nhận định mệnh phủ phàng vậy.

Chuyện quá khứ buồn bã tưởng đã xa rồi, nhưng không, tâm trạng hãy còn vương vấn tồn tại đến ngày hôm nay :

*hôm nay ngòi nhớ hư không
hôm nay ngòi đếm mênh mông lạnh lùng*

...

*hôm nay ngòi ngó cơn mưa
hôm nay gom hết hương xưa gửi người*

Ôi Hoa khô đầu (Fleurs du mal) sao vẫn còn đeo đuổi mãi cho đến tận hôm nay vậy hử.

Rồi thì cũng đã đến lúc về. Về chốn cũ để tìm lại hương xưa, về chốn cũ để tìm lại người xưa, về chốn cũ để tìm lại cảnh xưa, để rồi :

*về đây chỉ thấy mịt mù
về đây chỉ thấy một vùng bóng đêm
về đây ngó nắng qua thềm
.....
về đây chỉ có mây trời
về đây chỉ có một đời buồn tênh.*

Ôi. Nỗi buồn có giống như Chopin chăng- TRISTESSE (Chopin)

L' ombre s' enfuit.
Adieu beau rêve
Où les baisers s' offraient
comme des fleurs!...
.....
Sache pourtant
Que toujours quand même,
Cher Amour, je t' aime
Éperdument...
Éperdument!...

Bài thơ cũng như bản nhạc bất hủ thật là buồn, rất buồn. Buồn mới đẹp.
Hỡi ôi !

**VÕ HIẾU NGHĨA
18-08-2011**